

STORTINGET

Representantforslag 238 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Hans Andreas Limi, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati, Marius Arion Nilsen, Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde

Dokument 8:238 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Hans Andreas Limi, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati, Marius Arion Nilsen, Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde om å nedsette en tverrpolitisk arbeidsgruppe med mål om å etablere en økonomisk opptrappingsplan for Forsvaret

Til Stortinget

Bakgrunn

Forsvarskommisjonen av 2021 la onsdag 3. mai 2023 frem sin rapport om Forsvarets tilstand. Kommisjonen var bredt sammensatt og ble ledet av statsforvalter Knut Storberget og besto av én representant fra hvert parti (som fikk et valgresultat over sperregrensen). Videre besto kommisjonen av representanter fra LO, NHO, Forsvaret, Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) og academia. Kommisjonens mandat var å vurdere hvilke mulige sikkerhets- og forsvarspolitiske veivalg og prioriteringer Norge må ta for best å ivareta norsk sikkerhet i et 10–20-årsperspektiv.

Rapporten varslet om behov for et paradigmeskifte i norsk forsvarspolitik og at Russlands angrepskrig mot Ukraina endrer trusselbildet, noe som nødvendiggjør at styrkingen av Forsvaret må igangsettes umiddelbart. Det er ingen tid å miste. Kommisjonen var tydelig på at Forsvaret under vekslende regjeringer har blitt underfinansiert, at etterslepene er store, og at de fremtidige behovene er mange. For å dekke opp ubalansen og samtidig styrke kampkraften må forsvarsbudsjettet økes kraf-

tig. Kommisjonen var tydelig på at Forsvarets behov må være styrende for budsjettets størrelse.

Kommisjonen anbefaler at Norge reetablerer et reelt og troverdig totalforsvar. Det må etableres et sterkere samspill med det norske sivilsamfunnet og Norges allierte i NATO, med særlig vekt på samarbeidet med USA, men også tettere bånd med Tyskland og Storbritannia. Kommisjonen har samlet seg om et sett med anbefalinger innen følgende områder:

- Styrking av forsvarsøkonomien
- Styrking av styring, ledelse og ressursbruk
- Styrking av Forsvarets egenevne
- Styrking av totalforsvaret og det sivil-militære samarbeidet
- Styrking av alliert og internasjonalt samarbeid

Tiltakene vil innebære en varig og betydelig styrking av Forsvaret og vil samtidig påvirke og endre norsk samfunnsstruktur på en rekke områder.

Forsvarskommisjonen foreslår et bredt forsvarsforlik om en økt ambisjon og en økonomisk opptrappingsplan for å styrke forsvarsevnen (kapittel 17.2.1 side 321).

Forsvarskommisjonen foreslår et nytt ambisjonsnivå for forsvarsevnen gjennom en tidsbegrenset ekstraordinær satsing over ti år for å løfte hele forsvarsevnen, med særlig vekt på det maritime domenet, for å kunne møte det teknologiske og geostrategiske skiftet.

Forsvarskommisjonen anbefaler videre en styrking av forsvarsbudsjettet gjennom tre tiltak (beregnet i 2022-kroner):

- Et umiddelbart budsjettløft på 15 mrd. kroner innen 2025 og 15 mrd. kroner i 2026, deretter 30 mrd. kroner årlig

- Ekstraordinære bevilgninger på 400 mrd. kroner over 10 år (40 mrd. kroner x 10)
- Ytterligere budsjettøkning etter perioden med ekstrabevilgninger på 10 mrd. kroner.

En styrking av forsvarsbudsjettet i tråd med Forsvarskommisjonens anbefaling betyr at Norge tar et stort steg i retning av å møte landets forpliktelse i NATO vedtatt under toppmøtet i Wales i 2014 om å bruke minimum 2 pst. av BNP på forsvar. Det vil også bidra til økt forutsigbarhet for Forsvaret ved å redusere utfordringen med svingninger i forsvarsbudsjettens andel av BNP som følge av varierende olje- og gassinntekter. De 10 første årene (2025–2034) vil forsvarsbudsjettet være i underkant av 3 pst. av BNP. Men igjen, Forsvarskommisjonen har vurdert Forsvarets behov, ikke prosenter.

Med dette som bakteppe er det naturlig at forsvarsbudsjettet økes betydelig allerede i budsjettet for 2024. Skal man sikre dette, må samtaler mellom partiene på Stortinget starte opp raskt. Det er å anta at de fleste eventuelle økonomiske konsekvenser av Totalberedskapskommisjonens rapport vil belastes andre budsjett-

ter, og at disse ikke inngår i partienes samtaler om styrkingen av forsvarsbudsjettet.

Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) som fremlegges i juni 2023, vil være konkret med hensyn til hvilke behov Forsvarssjefen har for å sikre militær kampkraft de neste 4 årene. Forsvarssjefens behov og ambisjoner de neste 4 årene vil kunne finansieres med Forsvarskommisjonens økonomiske ambisjonsnivå på 70 mrd. kroner årlig.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen, i tråd med Forsvarskommisjonens anbefaling, om å ta initiativ til å nedsette en tverrpolitisk arbeidsgruppe med mål om å etablere en økonomisk opptrappingsplan for Forsvaret.

16. mai 2023

Per-Willy Amundsen

Hans Andreas Limi

Silje Hjemdal

Himanshu Gulati

Marius Arion Nilsen

Dagfinn Henrik Olsen

Sylvi Listhaug

Christian Tybring-Gjedde